

K jednání Pracovní skupiny pro snižování zápachu ve Štětí

Ve Štětí dne 21.9.2010

Věc: Reakce na žádost o změnu integrovaného povolení Mondi Štětí a.s. ze dne 3.9.2010

V návaznosti na text žádosti společnosti Mondi Štětí a.s. (dále jen Mondi) ze dne 3.9.2010 zasíláme toto vyjádření.

Stávající bod 8.8 je neoddělitelnou součástí podmínek, na základě kterých Mondi ve Štětí podniká. Jeho znění bylo po proběhlém vyjednávání v roce 2004 souhlasně dohodnuto mezi zástupci Města Štětí a Mondi, přičemž Mondi toto znění v minulosti nikdy neodporovalo. Ustanovení reagovalo na neuspokojivý stav v oblasti emisí hluku a zápachu na straně jedné a nenalezení uceleného řešení této problematiky na straně druhé. Jako kompromis byla tehdy zvolena formulace, kdy při každé nové investiční akci mají probíhat rovněž investice ke snížení emisí pachových látek a snižování hlučnosti a tím tedy má být zajištěno kontinuální snižování emisí pachových látek a hluku na pozadí jiných investic¹. Ve své době tímto kompromisem Město Štětí dostalo záruku nezbytných investic do řešení emisí pachových látek a hluku, jako 2 zásadních determinantů kvality životního prostředí ve městě.

Domníváme se, že Mondi v oblasti snižování zápachu nenaplnuje v očekávané míře a nerespektuje podmínku č. 8.8, respektive, že se ze svého závazku chce vyvázat (viz. např. podání žádosti o změnu podmínky 8.8 IP bez předchozího projednání v Pracovní skupině).

V tomto kontextu je tedy třeba zejména zajistit, aby nové znění poskytovalo Městu Štětí alespoň takové benefity, jako původní dohoda z roku 2004 (nelze např. přijmout nové znění s menším rozsahem investic do eliminace zápachu a hluku, než předpokládá stávající bod 8.8.).

Zevrubný minimální rámec pro případné změny bodu 8.8. přitom patrně poskytuje právní výklad bodu 8.8., který je v příloze tohoto dopisu.

Pokud tedy vyjdeme z premisy, že stávající znění tohoto ustanovení je vhodné upřesnit, pak lze ke kontextům z předchozího odstavce doplnit ještě kontext úvodní myšlenky v žádosti Mondi, že by nové znění mělo zvýšit prokazatelnost a transparentnost požadavků na Mondi kladených.

S tímto vědomím navrhuje nové znění bodu 8.8 formulovat takto:

8.8.a) Provozovatel je povinen zpracovávat a realizovat plán snížení emisí pachových látek ve smyslu § 11 odst. 1 písm. t) zákona o ochraně ovzduší (dále jen "Plán"). Plán musí být v souladu s podmínkami uvedenými v bodech 8.8.b) až 8.8.e). Provozovatel tento Plán projedná a dohodne s Krajským úřadem Ústeckého kraje a s Městským úřadem ve Štětí.

¹ Taková podmínka byla v roce 2004 realistickým důsledkem neuspokojivého stavu zastaralé technologie výroby celulózy v Mondi Štětí - z pohledu životního prostředí - a ten se dal reálně změnit pouze zvýšením četnosti i celkového objemu investic. Stejný závěr udělala Pracovní skupina pro snižování zápachu na svém 12-tém zasedání v 11/2009, kde učinila tento závěr: *Po dvouleté činnosti Pracovní skupiny doporučujeme MONDI Štětí a.s.: „Zvýšit objem investic zejména do obnovy infrastruktury (např. otevřené budovy, otevřené kanalizační sítě, bodové zdroje), s cílem výraznějšího omezení zápachu“.* A ke stejnému závěru jsme došli při auditech, které jsme v poslední době v Mondi prováděli - viz. dodatek k prezentaci z 6/2010, kde se mezi základní principy dlouhodobého plánu na snižování emisí doplňuje závěr: *Zásadní zvýšení objemu investic do snižování emisí pachových látek.*

8.8.b) Při každé nové investiční akci (s výjimkou investičních akcí jejichž celková finanční výše je menší než 500.000,- Kč) je provozovatel povinen realizovat současně přiměřené a odpovídající investice ke snížení specifických emisí pachových látek a snižování hluchosti.

Pozn.: Odstavec 8.8.b) zde samostatně popisuje podmínku, která v souladu s původním zněním bodu 8.8. nad rámec Zákona zavádí povinnost paralelně investovat do snižování zápachu. V odstavci 8.8.b) se zde přitom záměrně ponechává znění "Při každé nové investiční akci" a to jednak z toho důvodu, že cílem bylo a je právě zvýšení četnosti a objemu investic a jednak, že jiné znění by bylo obtížně specifikovatelné. Vstřícným krokem směrem k provozovateli by mělo být vyloučení marginálních investic - začleněním minimální výše celkové investice (viz. podtržený text).

8.8.c) Provozovatel je povinen v přiměřeném časovém horizontu, který bude obsažen i v Plánu, zajistit vyřešení všech známých či objektivně zjistitelných zdrojů zápachu s tím, že budou aplikována taková řešení, která zcela eliminují nebo v případě nepřekonatelných technických překážek minimalizují zápach z daného zdroje na nejnižší možnou úroveň.

8.8.d) Při nových investičních záměrech a stejně tak při rekonstrukcích, renovacích či úpravách stávajících zařízení, kde se vyskytují zapáchající látky, je provozovatel povinen využívat pouze taková řešení, která zcela eliminují nebo v případě nepřekonatelných technických překážek alespoň minimalizují zápach z dané technologie na nejnižší možnou úroveň.

8.8.e) Ke snížení emisí pachových látek je provozovatel povinen využít i nové investiční záměry, které sice přímo s pachovými látkami nenakládají, ale svým účelem či způsobem provozování mohou ke snížení emisí pachových látek přispět.

K výše uvedeným podmínkám ještě navrhujeme doplnit podmínku na zpřísnění provozního řádu tak, aby do něj byla prioritou minimalizace zápachu implementována:

8.8.f) Provozovatel je povinen upravit provozní řád tak, aby za všech provozních situací došlo k eliminaci, resp. minimalizaci emisí pachové zátěže a to včetně zdrojů fugitivních.

Znění navržené Mondí v žádosti ze dne 3.9.2010 navrhujeme odmítnout - neb navržený text nespĺňuje základní výše uvedenou podmínku, že "nové znění musí poskytovat Městu Štětí alespoň takové benefity, jako původní dohoda z roku 2004 (nelze např. přijmout nové znění s menším rozsahem investic do eliminace zápachu a hluku, než předpokládá stávající bod 8.8.)". Vysvětlující komentář k jednotlivým bodům žádosti MONDI Štětí a.s. ze dne 3.9.2010 uvádíme zde:

• komentář k bodu 8.8.:

Plán musí splňovat určité závazné podmínky, které by měly být pro vyloučení pochybností a pozdějších variančních interpretací taxativně vymezeny přímo v podmínce integrovaného povolení. Z tohoto důvodu je třeba doplnit minimálně, že plán musí být v souladu s podmínkami uvedenými výše v bodech 8.8.b) až 8.8.e). Z tohoto důvodu proto navrhujeme přijmout znění výše uvedeného bodu 8.8.a).

• komentář k bodu 8.9.:

Logiku, kdy při zvyšování výroby dochází toliko k realizaci kompenzačních opatření je třeba odmítnout. Pokud dojde k zvyšování přínosů na straně Mondí (objem výroby / obrat / zisk), musí zároveň docházet ke zvyšování přínosů na straně Města Štětí - tzn. k celkovému snížení emisí zapáchajících látek."

• komentář k bodu 8.10.:

S ohledem na daný stav technologie v Mondi nelze přijmout omezení požadavků na nové investiční záměry pouze na BAT technologie. Investiční záměry by měly splňovat kritéria nejen BAT technologií, ale měly by to být zároveň technologie, které eliminují nebo v případě nepřekonatelných technických překážek alespoň minimalizují zápach z dané technologie na nejnižší možnou úroveň. S ohledem na výše uvedený návrh znění bodu 8.8.d) - je navíc tento bod 8.10. nadbytečný.

• komentář k bodu 8.11.:

Druhá věta tohoto odstavce ("Tyto investiční záměry musí splňovat BAT) je zavádějící. BAT je zde podmínka nutná, nikoliv však postačující. Za vhodnější proto považujeme formulaci odstavce 8.8.e).

Návrh nového znění odstavce 8.8. v podobě výše uvedených odstavců 8.8.a) až 8.8.f) je adekvátním řešením stávající situace v oblasti úpravy řešení emisí zápachu a hluku v IP, přičemž tento návrh reflektuje zejména:

- existenci odst. 8.8. IP, resp. z něj vyplývající stávající povinnosti Mondi realizovat při dané nové investiční akci současně přiměřené investice ke snížení specifických emisí pachových látek.
- závěr Pracovní skupiny pro snižování zápachu: *„Zvýšit objem investic zejména do obnovy infrastruktury (např. otevřené budovy, otevřené kanalizační sítě, bodové zdroje), s cílem výraznějšího omezení zápachu“.*
- závěry z Auditů, prováděného v Mondi členy Pracovní skupiny pro snižování zápachu, včetně dodatku k prezentaci z 6/2010, kde se mezi základní principy dlouhodobého plánu na snižování emisí doplňuje závěr: *Zásadní zvýšení objemu investic do snižování emisí pachových látek.*
- pozitivní hospodářské výsledky Mondi
- neuspokojivý stav v oblasti emisí zápachu (odrážející absenci potřebných investic do této oblasti) v kontrastu se závěrem Pracovní skupiny, která hned na svém prvním zasedání přijala základní úhel pohledu (tzv. paradigma), že všichni, tedy i občané města Štětí, mají právo dýchat čistý a pachem nezatížený vzduch.

S pozdravem

Ing. Michal Kurfiršt
člen Pracovní skupiny pro snižování zápachu

František Zwettler
člen Pracovní skupiny pro snižování zápachu

Přílohy:

č.1: Právní rozbor bodu 8.8 z 29.7.2010